

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

99-00-268-22
26.06, 2025 г., София

Относно: Нотификация съгласно чл. 10 от Протокола за стратегическа екологична оценка към Конвенцията за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст за проект „Зонален Градоустройствен План „Вятърен енергиен парк 48 (46) вятърни централи, трансформаторни станции, електрически съединителни мрежи, изграждане и модернизация на комуникационни и достъпни пътища“, населено място Черкезу, окръг Констанца”

Уважаема министър Бузояну,

Във връзка с писмо на министъра на околната среда и водите на Република България с изх. № 99-00-268-16/09.06.2025 г., съдържащ отговор за участие на страната в процедурата по Стратегическа екологична оценка в трансграничен контекст за проект „Зонален Градоустройствен План „Вятърен енергиен парк 48 (46) вятърни централи, трансформаторни станции, електрически съединителни мрежи, изграждане и модернизация на комуникационни и достъпни пътища“, населено място Черкезу, окръг Констанца“, с настоящото писмо изпращам бележките и коментарите на компетентните органи на Република България по проекта и изразявам следното становище.

Диана-Анда Бузояну

Министър на околната среда, водите и горите на Румъния

бул. Свобода 12,

Сектор 5, Букурещ, Румъния

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза” 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

I. Коментари и забележки по представената документация:

Предоставените към документацията графични материали представляват фрагменти от картографски изображения, върху които схематично са обозначени местоположенията на вятърните турбини със съответните им зони на влияние. В тази връзка следва да бъде обърнато внимание, че обектите на вятърния енергиен парк - вятърните турбини и съпътстващата ги техническа инфраструктура, трябва да бъдат така разположени, че техните сервитутни зони да не засягат поземлени имоти на територията на Република България и да не налагат ограничения върху ползването им.

II. По компоненти и фактори на околната среда:

По отношение на компонент „Води“:

Най-близките повърхностни водни тела в България, идентифицирани в района на зоналния градоустройствен план в община Черкезу, се намират южно от границата на обекта: BG1DJ900R1015 на разстояние около 1 км южно от площадката, BG2DO700L017 на разстояние около 34 км, BG2BS000C001 на разстояние около 36 км, югоизточно от границата на обекта. Районът е в съседство с две подземни водни тела (ПВТ) в България („Карстово порови води в Неоген – Сармат - Добруджа“ с код BG1G000000N049, международен код BG02/R02 и Карстови води в Малм – Валанжнския басейн“, с код BG1G0000J3K051, международен код BG04/R04), които в съответствие с Плана за управление на речните басейни за Дунавски район 2022 – 2027 г. са в добро химично и количествено състояние. Поставени цели за двете ПВТ до 2027 г. е „Предотвратяване на влошаването и запазване на доброто химично и количествено състояние“. Планираните дейности при изграждане и експлоатация на ветроенергийния парк на територия на населено Черкезу, Румъния няма да окажат значително отрицателно въздействие върху състоянието на повърхностните или подземните водни тела в България. Проектът не предвижда водовземане на подземни или повърхностни води от района на обекта, така че няма да има въздействие върху хидрологията на района, нито пък ще бъдат засегнати вторично други дейности, зависещи от този ресурс.

По отношение на компонент „Биологично разнообразие“:

В доклада е направена характеристика на територията, предвидена да бъде повлияна от реализиране на зоналния градоустройствен план – земеделски площи и такива с естествена растителност, пасища, ливади, водни течения, напоителни канали. Изпълнението на плана може да доведе до отрицателно въздействие върху биоразнообразието, както върху потенциалните (хранене/гнездене/размножаване), така и върху природни местообитания.

Докладът съдържа реалистична идентификация на очакваните въздействия върху флората и фауната като компонент на околната среда, както по време на строителството, така и при експлоатацията на електропреносната мрежа. Описани са възможните взаимодействия върху флора и фауна, обитаващи района -

изграждането и експлоатацията на вятърния парк представляват риск за някои бозайници, идентифицирани в зоната на изпълнение, но също така и за орнитофауната в резултат на сблъсъци с турбини и за хироптерите (прилети) поради феномена баротравма (внезапна промяна на налягането в обхвата на действие на лопатките на турбините).

Проучването в доклада е установило, че идентифицираните въздействия върху част от компонентите и факторите на околната среда са временни и обратими, както и че има необходимост от прилагане на мерки, които да гарантират, че остатъчното въздействие ще остане незначително. Те обхващат всички идентифицирани форми на въздействия и за да се валидира ефективността на мерките за избягване и смекчаване, е предложена програма за мониторинг, която включва разпоредби както за строителния, така и за експлоатационния период. Изпълнението на програмата за мониторинг е от съществено значение, за да може да се гарантира правилното прилагане и функционалност на мерките за избягване и смекчаване.

Мерките са общи и специфични, целенасочени към определени видове и определен тип въздействие. По отношение минимизиране на отрицателните въздействия върху прилети и птици мерките са свързани с задължително отлагане на дейностите след периода април-май, ако са идентифицирани гнезда, сигнализиране на турбините с мигащи светлини с дълги интервали между две последователни светлини, редовно косене на растителността около турбините, за да се поддържа ниска численост на видове насекоми, които са източник на храна както за прилети и за птици, инсталиране на система за осветление за откриване на летателни апарати (ADLS) на турбините T47, T46, T35, T36, T34, за да се намали рискът от смъртност на видове, чувствителни към изкуствено осветление (птици и прилети). Мярката ще се прилага от първата година от експлоатацията на проекта, определени турбини ще трябва да ограничат скоростта на вятъра до 6,5 м/с през чувствителния период (миграция) (половин час преди залез слънце до изгрев слънце) и системи за защита на прилепите, които излъчват акустични ултразвукови сигнали за възпиране, за да отстранят прилепите от зоната на ротора, система за автоматично изключване/изключване на захранването (напр. DTBird, IdentiFlight, Robin Radar Max, STRIX BirdTrack), инсталиране на система от камери с висока резолюция за видеозаснемане на птици на определени турбини (системата от камери открива птици от разстояние до 600 м и издава звуци на преследване и ако птицата продължава да се приближава до турбината, след 300 метра лопатките започват да се забавят до скорост от 3 оборота в минута, което елиминира риска от сблъсък), инсталиране на дневни и нощни радарни и видеокамерни системи (на турбини T8, T18, T29, T32 и T37), които откриват и предотвратяват риска от сблъсък на прилети със структурите на вятърния парк.

В Доклада по екологична оценка са оценени по отношение въздействието върху биологичното разнообразие няколко алтернативи, освен нулевата. Предложено е

реализация на зоналния градоустройствен парк с 46 ветрогенератора с обща инсталирана мощност от 303,6 MW.

В доклада са разгледани възможните въздействия, както от реализацията и експлоатацията на ветрогенераторите, така и от извеждането им от употреба. Установено е, че ветропаркът ще окаже въздействие върху българските защитени зони BG0000569 „Кардам“ и BG0000570 „Изворово-Крайце“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна. Въздействието ще се прояви върху площите от двете зони, в рамките на които могат да се проявят директни и индиректни въздействия върху техните ключови елементи - абиотичните и биологичните фактори – от жизненоважно значение за предмета на опазване като въздействие върху качеството на въздуха, породено от шум и вибрации, светлинно замърсяване, повишена концентрация на замърсители в почвата/случайно замърсяване, физически и поведенчески бариери за дивите видове, въвеждане/разпространение на инвазивни видове, смъртност на екземпляри (напр. сблъсък с вятърни турбини), които могат да причинят загуба на местообитания, промяна на условията в тях, фрагментирането им и намаляване на числеността на популациите на опазваните видове.

За оценка на кумулативното въздействие на плана, вкл. и върху българските защитени зони, е анализирано наличието на посочените в стандартните формуляри на зоните натиск и заплахи, както и други проекти, които ще бъдат реализирани или са в процес на реализиране и които имат потенциал да засегнат местообитания и видове, в зависимост от обсега на въздействие.

За BG0000569 „Кардам“ е направено основателно предположение, че няма вероятност от пряка площна загуба на природни местообитания или местообитания на видове, както и да причини фрагментация или нарушаване на свързаността за видове, характерни за този обект, но част от тях могат да бъдат засегнати индиректно. По време на строителния период съществува риск планът да доведе до нарушаване на активността на дивите животни и техните популации поради намалени хранителни ресурси, шум и вибрации или атмосферни емисии и да генерира жертви, особено за *Spermophilus citellus*, *Mesocricetus newtoni*, *Mustela eversmanii*, *Vormela peregusna*.

За BG0000570 „Изворово – Крайце“ такива въздействия са идентифицирани за видовете *Spermophilus citellus*, *Mesocricetus newtoni*, *Mustela eversmanii*, *Vormela peregusna*, *Canis lupus* (само ако е потвърдено наличие) и *Rhinolophus mehelyi*. Въз основа на теренни проучвания и на задълбочени анализи на функционални връзки между видове и местообитания (представени визуално в графики) за всяка от защитените зони, вкл. двете български, са изведени основателни заключения, за липса на значителни въздействия върху тях при спазване на предложени мерки за минимизирането на въздействието върху конкретни видове и техните местообитания за всеки от етапите

от проекта. Предвидените мерки – общи и специфични, касаят не само предмета на опазване в румънските защитени зони, но и BG0000569 „Кардам“ и BG0000570 „Изворово-Краище“, в които въздействие върху прилепите и сухоземните бозайници ще бъдат намалени/елиминирани.

Направеният анализ относно въздействието на проекта за изграждане на 46 вятърни турбини в непосредствена близост до границата с България е обективен, а предвидените мерки – достатъчни за минимизиране/елиминирание на отрицателните въздействия върху биологичното разнообразие и в частност – върху защитените зони от мрежата Натура 2000.

III. По отношение на въздействието на плана върху човека и възможния здравен риск от прилагането на плана:

Предвид характера на предвидените дейности, както и близостта на проекта до територията на Р България, съответно до населени места на територията на страната е необходимо още на етап екологична оценка да се оценят рисковете от прилагането на плана върху околната среда и здравето на населението.

Моля, приемете, уважаеми г-н министър, моите най-високи почитания и готовност за успешно бъдещо сътрудничество.

Искрено Ваш,

Манол Генов

Министър на околната среда и водите

